

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 11/2018

Prosinec 2018

Modlitba na prahu nového roku

Neprosím o zázrak, Pane, ale o sílu pro všední život. Nauč mé umění malých kroků. Učiň mne hledajícím a nalézajícím, učiň mne sebejistým v pravý čas. Obdar mne jemnocitem, abych dokázal odlišit prvořadé od druhořadého. Prosím o disciplínu, abych jen tak neproklouzl životem a rozdělil si rozumně své dny, abych neprospal záblesky světla a vrcholy a abych si aspoň tu a tam našel čas na umělecký zážitek. Dovol mi přesvědčit se o tom, že snít o minulosti či budoucnosti mi nepomůže. Pomoz mi co nejlépe zvládnout to, co je nejbližší, pomoz mi pokládat právě prožívanou hodinu za nejdůležitější.

Ochraň mě před naivní vírou, že v životě musí jít všechno hladce.

Daruj mi střízlivé poznání, že těžkosti, porážky, neúspěchy a zklamání jsou přirozenou součástí života, že díky jim rosteme a dozráváme.

Připomínej mi, že srdce se často staví proti rozumu. Pošli mi v pravou chvíli někoho, kdo má odvahu říci mi pravdu s láskou. Chléb každodenní dej mi pro tělo i duši, projev Tvé lásky, přátelské echo, a aspoň tu a tam náznak, že budu užitečný.

Vím, že mnoho problémů se řeší neděláním: dej, abych dokázal čekat. Ať vždycky nechám Tebe i ostatní dohovořit. To nejdůležitější si člověk neříká sám, to nejdůležitější mu bývá řečeno.

Ty víš, jak velmi potřebujeme přátelství. Dej, abych dorostl této nejkrásnější, nejtěžší, nejriskantnější a nejněžnější záležitosti života. Vnukni mi pravou chvíli a pravé místo, kde mohu zanechat balíček dobra, slovy či beze slov.

Chraň mne před strachem, že bych mohl promarnit svůj život. Nedávej mi to, co si přeji, ale to, co potřebuji.

Nauč mne umění malých kroků.

Antoine de Saint-Exupéry

Slova Božích mluvčích dávají adventu plnější smysl

Proroky můžeme směle nazvat Božími mluvčími. Ve Starém zákoně známe muže i ženy, kteří zejména v kritických situacích Izraelského a Judského království, byli Bohem povoláni k tomuto úkolu.

Možná jste sledovali výsledek soutěže Mluvčí roku. Porota v ní hodnotí profesionalitu kandidátů. Jejich vystupování má být příkladem etiky, komunikativnosti, přesnosti projevů a znalosti témat. Mají si dát záležet na projevu bez urážející či ponižující intonace. Jejich vzhled má být příjemný, rétorika a znalost jazyků na vysoké úrovni.

Proroci byli ve své době tlumočníky Boží vůle. Často nebyli vzdělaní a někdy nepatřili ani mezi vynikající řečníky. Jejich nejvýraznější rysem byla vidění a sny, čímž se vyzdvihovalo, že byli v úzkém spojení s Bohem a působili pod jeho vlivem. Mnozí byli pro své poslání pronásledováni. Ačkoliv by dnes těžko uspěli na nominaci soutěže Mluvčí roku, přece si zaslouží naši pozornost. Nepřestávají být totiž Božími mluvčími více než dvě tisíciletí.

Ámos, první z proroků spisovatelů

Prorok Ámos velmi jasně říká Izraeli, že zneužil velké privilegium nazývat se Božím lidem. V té době bylo Izraelské království v největším politickém

i hospodářském rozkvětu, ale zároveň v náboženském úpadku. Prorok otevřeně kritizoval nespravedlnost v zemi, zkorumpovanost soudnictví a páchané křivdy: "Je jim odporný, kdo mluví pravdu" (5, 10b). Jasně pojmenoval negativní skutky tehdejší hierarchie, zneužívání lidí nízkého původu na ziskuchtivé cíle, bezstarostnost a nevšímavost mocných: "Běda těm, kdo lehají na ložích ze

slonoviny, povalují se na pohovkách, jídají jehňata ze stáda a telata z chléva, pijí víno z obětních misek, nejlepší oleji se mažou, ale nad Josefovou těžkou ranou se netrápí." (6, 4.6.). Upozorňoval ty, kteří zvelebovali svůj majetek podvodem, a přitom šlapali po chudáku a ničili chudé (srov. 8, 4). Vyzýval je k nápravě: "Nenávidíte zlo a milujete dobro a uplatňujete právo v bráně, snad se smiluje Hospodin Bůh zástupů, nad zbytky Josefa" (5, 15).

Pokud boháči nepřestanou vykořisťovat chudé i potírat lidská práva a nenastane požadovaná spravedlnost, uskuteční se Boží soud nad celou zemí: "Hle, přijdou na vás dny, kdy vás odvedou za háky a zbytky z vás za rybářskými pruty" (4, 2). Ámos vyzývá všechny odpovědné: "Hleďte mě (Pána) a budete žít!" (Srov. 5, 4. 6). Bohužel v té době se jeho slova nebrala vážně. Stalo se, jak jim prorok řekl. Po obléhání hlavního města Samaří v letech 722 – 721 před Kristem. Izraelské království zaniklo a většina obyvatelstva byla odvedena do asyrského zajetí. Zbytek splynul s novými přesídlenci, které dodnes nazýváme Samaritáni. Deset severních kmenů Izraele se už nikdy neobnovilo.

Izaiáš, jeden z největších proroků

Prorok Izaiáš veřejně vystupoval proti velkému náboženskému úpadku v Judském království a v Jeruzalémě. Boží slova, která prorok tlumočí, až mrazí: "Syny jsem vychoval, oni se mi však zpronevěřili. Vůl zná svého hospodáře a osel svého pána, Izrael nezná, můj lid nepochopí. (...) Opustili Hospodina, pohrdli Svatým Izraele, odcizili se. Vaše půda? Před očima vám ji užirají cizinci, je pouští, zkažená od cizinců. Dcera Sionu zůstala jako budka ve vinici"

(1, 2b, 3.4b.7b-8a). V zemi už nebude žádná jistota, "Lidé se budou vzájemně trýznit, každý svého přítele, chlapec se vrhne na starce a padouch na vznešeného" (3, 5). Prorok kritizuje náboženskou formalitu: "Tento lid se mi přibližuje svými ústy a svými rty mě ctí, srdce si však ode mne vzdaluje" (29, 13). Připomíná náboženské úkony, za kterými se skrývá utlačování chudých: "Vinice Hospodina zástupů je dům Izraele a judští muži jeho sadem rozkošným. On čekal na právo – a hle bezpráví, na spravedlnost – a hle, kvílení" (5, 7b). Takové jednání přinese neštěstí na celou zemi: "Proto plane Hospodin hněvem proti svému lidu; až napřáhne na něj ruku a udeří jej, budou se chvět hory, mrtvol bude jako smetí na ulicích. Tím vším se jeho hněv neodvrátí a jeho ruka zůstane napřažená." (5, 25).

Vyjadřuje se k ustavičným sociálním přečinům: "Spásali jste vinici, máte ve svých domech, oč jste obrali utištěného. Jak to, že deptáte můj lid a drtíte tvář utištěných?" (3, 14b–15a); "Běda těm, kdo nařizují ničemná nařízení, těm, kdo předpisují plahočení, nužným odnímají možnost obhajoby, utištěné mého lidu zbavují práva; jejich kořistí jsou vdovy a sirotky olupují." (10, 1-2). Je třeba plnit Boží vůli a podle ní se chovat nejen v náboženském, ale také v sociálním a politickém životě.

Nepřijaté rady pro politiky

Izaiáš hovořil i o velké politické krizi v zemi. Jasně jmenuje mnohé intriky a korupci politických vůdců v Jeruzalémě: "Běda těm, kdo říkají zlu dobro a dobrému zlé, dělají světlo tmou a tmu světlem, dělají hořké sladkým a sladké hořkým! ... kteří za úplatek osvobodí zločince a odejmou právo od spravedlivých!" (5, 20.23). Během Efrajimsko-syrské války 734 – 733 před Kristem varuje krále Achaza před politickým spojenectvím s Asyřany: "Ještě, než bude chlapec umět zavrhnout zlé a volit dobré, bude opuštěna země, z jejichž obou králů máš hrůzu. Na tebe, na tvůj lid a na dům tvého otce Hospodin v těch dnech, jakých nebylo ode dne, kdy Efrajim odpadl od Judy,

přivede asyrského krále." (7, 16-17). Později, když se král Chizkiáš zamýšlel postavit proti Asýrii za pomoci Egypta (roku 716-711 před Kristem), Varuje i jeho: "Vždyť Egyptané nic a nic nepomohou. (...) Běda těm, co sestupují pro

pomoc do Egypta, opírají se o koně, důvěřují ve vozy, že jich je hodně, a doufají v jezdce, že jsou velmi mocní, ale na Svatého Izraele nevzhlížejí a Pána nevyhledávali" (30, 7; 31, 1). Prorok cituje i Pánova slova: " Jako chodí můj služebník Izajáš nahý a bosý po tři roky na znamení a předzvěst pro

Egypt a pro Kúš, tak požene asyrský král zajatce egyptské a vysídlence kúšské, mladíky i starce, nahé a bosé, s odhaleným zadkem, Egyptu k hanbě. Budou plni děsu a hanby pro Kúš, k němuž vzhlíželi, a pro Egypt, jímž se chlubili. Obyvatelé toho pobřeží v onen den řeknou: „Hle, tak to dopadlo s tím, k němuž jsme vzhlíželi, k němuž jsme se utíkali o pomoc, aby nás vysvobodil od asyrského krále." (20, 3–6b). Během vojenské výpravy asyrského krále Sancheríb proti Jeruzalému v r. 701 před Kristem Izaiáš znovu vystoupí, aby oznámil, že v této bitvě zasáhne sám Pán: "V onen den se pozůstatek Izraele s uprchlíky domu Jákobova nebude už opírat o toho, který ho bije, ale bude se věrně opírat o Hospodina, Svatého, Boha Izraele. Pozůstatek se vrátí, pozůstatek Jákoba, k Bohu – bohatýru." (10, 20-21). Sancheríb porazil Egyptány, obléhal i Jeruzalém, ale neúspěšně. Město nepadlo, jak řekl Izaiáš. Setkání s Pánem oživuje všechno. Do této atmosféry plné výčitek, napomínání a hrozeb, přichází Hymnus naděje a radosti pro zachráněné a zesláblé zbytky lidu: "Poušť i suchopár se rozveselí, rozjásá se pustina a rozkveté kvítím. (...) Dodejte síly ochablým rukám, pevnosti kolenům klesajícím." (35, 1.3). Obnova nastane na těch nejnečekanějších místech: na poušti, mezi malomyslnými a mezi zmrzačenými. Dotýká se neobdělávané zpustlé země, ponižovaného ducha a zmrzačeného lidského těla. Prameny, které budou vyvěrat na pustině, naplní, oživí a zúrodní, co odumíralo. Důvodem této obnovy je sláva Páně, jeho odplata a záchrana. Izaiáš se s oblibou věnuje tématice pouště. Zajatci jsou již osvobozeni, vykoupeni, ale ještě stále na cestě směrem k Sionu. Jejich naděje je tak silná a přítomnost Pána tak zjevná, že v jejich očích se i poušť stává

zaslíbenou zemí a znovuzískaným rájem. Sláva Páně není vymezena jen Jeruzalémem. Její účinek se zjevuje na poušti, ale může sahat až do exilu (srov. Ez 1). Všude může zastihnout jeho lid. Autor tohoto hymnu nepředstavuje poušť za místo utrpení a smrti. Poušť se pro něj stává cestou, přechodem a ne domovem. Kontempluje ne poušť, ale cestu, která přes ni vede. Lid dokáže s nadějí kráčet dál, přestože vidí kolem pustinu, protože jeho radostná budoucnost již začala. Lidé pokořeni a znechucení neštěstím potřebují povzbuzující slova na rozptýlení strachu a obav. Potřebují se živě setkat s Pánem a tehdy budou plesat. Jejich radost se představuje popisem pestrobarevného kvetení rostlin uprostřed pouště. Teprve teď jejich oči uvidí to, co nevnímali, a jejich uši budou rozumět tomu, co si nevnímali, co stále přehlíželi. Až po útrapách, které prožili, budou jejich smysly zaostřeny na důvěru v Boha a slibovanou budoucnost. Prorok připomíná, že chromý nekráčí, ale skáče. Němý nemluví, ale plesá a jása. Text verše 8 je nejasný. Podle hebrejského prvopisu se zdá, že sám Bůh se ujme úlohy průzkumníka a osobně vykoná pouť za ně. Je zajímavé jmenování těch, kteří jsou z tohoto chodníku k Sionu vyloučeni a popisem toho, co v cíli nebude: nečistí a rouhači, dravá zvěř, starosti a trápení. Takovým způsobem se cesta promění na radostnou až sváteční pouť. Adventní mluvčí tisíciletí je jistě prorok Izaiáš. Ať nám jeho slova pomohou otevřít si srdce a všemi smysly přijímat Boha, který nám přichází vstříc. Ať se naplní mesiášské časy, v nichž vlk bude bydlet s beránkem a leopard s kůzlátkem, telátko a lev budou bydlet spolu, kráva i medvěd se budou spolu pást (srov. 11, 6-7).

(podle KN)

Neposkvrněná Panna je živé zrcadlo Boží lásky

Hřích prvních rodičů se dotkl každého z nás kromě jediné bytosti, a tou je Panna Maria. Od svého početí je bez jakékoliv skvrny hříchu. Učí to církevní dogma vyhlášené papežem Piem IX. v roce 1854.

Před pravdami naší víry se ocitáme jako Mojžíš před hořícím keřem. Něco už víme, ale mnoho zůstává našemu poznání zahalené. Všechna tajemství víry se

každého z nás bytostně dotýkají. Mají pro náš život hluboký smysl a oživující účinek. Dogmata nejsou nějaké suché poučky; spíše jsou vyjádřením různých rozměrů spásonosného tajemství a tajemství, která jsou úzce spojena se spásou. Proto je dobré, že o pravdách vyjadřujících spásu uvažujeme svým rozumem a srdcem a že je nadšeně slavíme. Pravda víry o tom, že Bůh nestvořil svět z nudy nebo nezbytnosti, ale z nesmírné lásky ke každému z nás, znamená, že i my jsme byli stvořeni z čisté lásky. Pravda o vykoupení má vliv i na můj život. Znamená to, že i já mohu být vysvobozen, zachráněn a prožívat tento život ve svobodě Božích dětí, které jsou určeny pro věčnost. Tajemství víry nejsou jen

katechismovými poznatky, které obohatí a rozšíří horizonty našeho intelektuálního poznání, zvětší náš teologický přehled nebo naplní potřebu "všeobecného křesťanského vzdělání". Mají nás vtáhnout do Božího příběhu, ve kterém Bůh vede život každého člověka, který je také jeho protagonistou. I Boží Matka je tajemstvím, které se týká každého z nás. Mluví o ní Písmo i Krédo, které je shrnutím podstatných spásonosných tajemství naší víry.

Neposkvrněná přirozenost

Neposkvrněné početí Panny Marie je nesmírně radostným faktem a poselstvím pro nás. Mnozí světcí byli hluboce přesvědčeni o tom, že toto výjimečné privilegium bylo Marii uděleno proto, aby ji připravilo být neposkvrněnou

svatyní Ducha a Boží Matkou. Zároveň je znamením naděje pro nás. Ona od samotného začátku získala to, co my máme naději dostat – hojné vykoupení. Milost vykoupení chránila Marii před pádem, nás milost vykoupení může pozvednout po pádu. Mariino neposkvrněné početí hovoří o člověku, jehož lidská přirozenost nebyla zasažena, nakažena, ochromena a jakkoliv poškozena a zotročena zlem a ďáblem. Na rozdíl od Marie my máme s hříchem bohaté zkušenosti. Účinek dědičného hříchu je jako infikovaná DNA, kterou dítě získává od drogově závislé matky. Dítě se rodí se závislostí své matky, nebo silnou náklonností k této závislosti. Proto my lidé máme kromě šlechetných sklonů i tendenci ke zlu; k potenciálně destruktivnímu prožívání a chování. Známe sami sebe do značné míry, víme, co naše srdce v sobě během let uchovávalo. Ne vždy bylo srdcem, z něhož vychází láska, laskavost a velkorysost. Stydíme se za to, že jsme dokázali být tvrdí srdcem a že naše mysl dokázala vymyslet kruté a nízké věci. Naše rty také vyslovily slova, která místo toho, aby posilovaly, povzbuzovaly a přinášely naději, šířily špatné zvěsti, ať už pravdivé nebo nepravdivé o lidech, které jsme neměli rádi. Možná jsme nejednou chtěli s Izaiášem říci: "Běda mi, ano, jsem ztracen. Vždyť jsem člověk nečistých rtů a bydlím mezi lidem nečistých rtů" (Iz 6, 5a). A naše skutky? Známe je. Díky zkušenosti s Božím odpuštěním můžeme své špatné myšlenky, slova, skutky a zanedbávání dobra svěřit Božímu milosrdenství.

Neposkvrněná mysl

Když jsme spolu s Marií, neposkvrněnou ženou, jsme ve společnosti bytosti, jíž by nepřišlo ani jen na rozum smýšlet špatně o druhém člověku. Její neposkvrněná mysl nikdy nepřechovávala škodlivou myšlenku vůči komukoliv. Její srdce nezná, co je to pýcha, arogance, závist, nenávisť, intriky a jiné hříšné sklony. Její srdce i tělo jsou neposkvrněné. Když se k ní modlím, když s ní mluvím, když se jí svěřuji, když si jí stěžuji, nikdy se nemusím bát, že zareaguje netrpělivě a impulzivně. Dívá se na mě s nesmírnou láskou. Cítím se u ní zcela v bezpečí. U žádného člověka se necítíme tak bezpečně jako u Matky Boží. Je

tak velmi podobná Bohu. To je dosah Neposkvrněného početí na mě. Konečně jsem našel člověka, jehož srdce je vůči mně nesmírně laskavé a jehož myšlenky se točí kolem mého štěstí, naplnění mého života tady na zemi a mé blaženosti v nebi. Toto je starostí Marie, mé Matky. Toto vědomí mi dodává vnitřní sílu a zároveň mě dojíká. Když se podívám na ni, postupně se rozplývá můj pesimismus, který jsem nabyl zkušeností se zlem přítomným v mých osobních dějinách. Uvědomuji si najednou, jak velký je v Božích očích člověk, každý člověk. Maria mi ukazuje, jak vysoko Bůh chce vyzvednout člověka. I mě. Je to žena oděná sluncem. Stvoření slouží na její ozdobu. Maria je vykoupený člověk, kterého Bůh dopředu zachránil. Nedovolil jí spadnout do jámy bídy, hříchu, tmy a otroctví. Nikdy se d'áblu nepodařilo namluvit jí něco špatného. Nikdy se s ním nepouštěla do řeči. Nebyla mu ani na okamžik poddána. Slavnost Neposkvrněného početí je připomínkou i d'áblu, že prohrál boj s touto pokornou Boží služebnicí. Zvítězil Bůh a jeho milost, jeho ochrana, jeho milosrdenství. Zvítězila žena, která se držela pouze Božího slova, které přišlo skrze anděla Gabriela, Alžbětu, Zachariáše, Simeona a Ježíše. Jiných slov, našeptávání a nabídek si nevsímala a nepřijímala. Nepřemohl ji pesimismus tváří v tvář lidské bídě. Ve svém čistém srdci viděla jasně jako Boží chrám. Bůh chce všechny své děti obnovit, uzdravit, vykoupit, osvobodit, pozvednout a oslavit. I ony, jako je matka Maria, mají jednoho dne zářit jako hvězdy na obloze. I ony se mají odít rouchem nesmrtnosti.

Neposkvrněný pohled

Ona, šťastná žena o tom neustále zpívá: "(Velké je...) jeho milosrdenství z pokolení na pokolení, k těm, kdo se ho bojí" (Lk 1, 50). Ona je neposkvrněná, její mysl nikdy neovládaly chmury pesimistických myšlenek, které zpochybňují Boží dobrotu a péči o každého tvora. Marie má ve věcech jasno. Vidí svět Božíma očima, ve světle zjevení, které má od Ducha. Vidí dějiny všech pokolení objektivně – jako příběh Boží něhy a milosrdenství. Její neposkvrněný pohled, její čistou radostnou píseň "Velebí má duše Pána" (Lk 1, 16), si chci i já přisvojit a více a více ji srdcem zpívat. Marie mocně a nahlas velebí Boha, navzdory chudobě a strádání, navzdory nebezpečím, kterými procházela, přesto, že viděla umírat svého Syna na kříži. Jejím neposkvrněným

Srdcem pronikl meč, ale nezakalil její zrak a nezměnil její pohled na Boha a dějiny milosrdenství. Obtíže, které ji postihly, porod ve stáji, útěk do Egypta, skromný život v Nazaretě ani kruté zacházení lidí vůči jejímu synovi Ježíši, nikdy nezpůsobily, aby je interpretovala jako Boží nezáměr, pomstu nebo krutost. Její Srdce vždy pevně věřilo, že Bůh je svým příslibům věrný.

Neposkvrněná archa

Mnozí svatí otcové, teologové hovořili o neposkvrněném početí. Viděli v něm privilegium, kterého se dostalo Boží Matce. Samozřejmě, je to pravda. Já to však považuji i za své privilegium, že moje Máma je plná Boha, že je vyzdvížena nad vše, co bylo stvořeno. Tak jak se to modlíme v Loretánských litaniích, ona je naše radost. Světci shodně tvrdí, že Maria byla uchráněna od jakékoli poskvrny hříchu, i pro čest svého Syna. Bůh ji ozdobil nejkrásnějšími vlastnostmi, aby byla důstojným Božím příbytkem. Jako archa smlouvy ve Starém zákoně, kterou sestrojil umělec, na něhož Bůh vylil svého Ducha, aby to, co vytvoří, bylo mimořádně nádherné a vznešené. V arše měla přebývat Boží velebnost, proto taková péče o její schránku. Ve Starém zákoně nebylo dovoleno, aby se lidé svévolně dotýkali archy smlouvy pro její svatost. Na její přenášení používali speciální tyče. Archu někdy brávali do boje a Izraelité vyhráli nejednu bitvu díky Pánově přítomnosti, kterou představovala. Archa je předobrazem Panny Marie, která v sobě nosí Ježíše. Ježíš nás prosil z kříže, abychom si vzali Marii k sobě, domů. Chce, aby tato Archa byla v našem domě, aby její přebývání přineslo požehnání do našeho života a abychom ji brali s sebou do našich bojů se zlem. Dábel se jí bojí, protože ji nedostal a nikdy nedostane. Bojuje boj se ženou a s jejím potomstvem, s jejím duchovními dětmi. Neposkvrněná je znamením na nebi, znamením pro nás. A toto je naše radost a síla.

(podle KN)

Narození Ježíše Krista – Vánoce a okruh jejich slavení

Na Vánoce křesťané slaví narození Ježíše Krista. Jsou to svátky Božího vtělení, svátky vykoupení, klidu a lásky. Vánoce oslaví na celém světě dvě miliardy věřících. Přesné datum narození Páně není známo. Slavení 25. prosince jako narození Ježíše je doloženo poprvé roku 336 v Římě. Na základě odlišných tradic slaví křesťané různých církví Vánoce v různých termínech. Katolíci, protestanti a část pravoslavných slaví Vánoce 25. prosince podle gregoriánského kalendáře. Některé skupiny věřících oslavují vánoční svátky podle juliánského kalendáře v lednu.

NAROZENÍ PÁNĚ – VÁNOCE (25. prosinec)

Slavnost Narození Páně je vedle Velikonoc a Letnic největším církevním svátkem. Zpočátku narození Páně nemělo svůj zvláštní svátek a od poloviny

3. století se připomínalo na Východě spolu s jinými "zjeveními Páně". Svátek se slavil 6. ledna. Na Západě se však v polovině 4. století začíná objevovat zvláštní vzpomínka Božího narození (první záznam je z Říma z roku 336). Svátek se slavil 25. prosince.

Jelikož 25. března se všeobecně slavil svátek Zvěstování Páně, kdy archanděl Gabriel zvěstoval Marii, že bude Kristovou matkou, za 9 měsíců (čas vývoje dítěte v těle matky) podle tohoto datování připadl symbolický den narození Páně právě 25. prosinec. Další z interpretací stanovení data Vánoc je historicko-náboženská hypotéza, která hovoří o christianizaci a nové křesťanské interpretaci římského svátku narození Slunce.

Podle ní křesťané původně pohanský svátek *Natalis Solis Invicta* použili a nově ho vyložili v křesťanském duchu. Římští křesťané tento státní svátek Slunce začali slavít jako vlastní svátek narození Krista – Slunce na základě biblických citátů. Kristus je také nazýván například Slunce spravedlnosti – *Sol iustitiae* nebo *Lux Mundi* – Světlo světa.

Toto datum bylo obecně přijato a velmi rychle se ujalo. Sv. Jan Zlatoústý (347 – 407) ve svém kázání předneseném v roce 386 v Antiochii argumentuje, že rozhodnutí slavit Boží narození 25. prosince je správné a bylo potvrzeno rychlým přijetím tohoto svátku v celém křesťanském světě od Trácie po Cádiz.

Od 6. století na svátek Narození Páně kněz celebruje tři mše: půlnoční (utiereň), ranní (pastýřskou) a slavnostní denní. V Římě papež sloužil půlnoční v bazilice Panny Marie Sněžné (Santa Maria Maggiore) u jeslíček, ranní v řeckém Chrámu sv. Anastázie a slavnostní denní v bazilice sv. Petra. Papež Benedikt XIV. (1740 – 1758) připisoval těmto třem mším symboliku trojího zrození Ježíše Krista: od věčnosti v lůně Nebeského Otce, tělesně a v čase z Panny Marie v Betlémě a duchovně v našich srdcích.

Ježíš se narodil v Betlémě (hebrejsky Dům chleba). Je to město asi osm kilometrů jižně od Jeruzaléma, rodiště krále Davida. Sem přišel kvůli sčítání obyvatelstva Josef z Nazareta se svou snoubenkou Marií a zde (podle tradice v jeskyni za městem) se narodil Ježíš. Slavnost Narození Páně se slaví s vigilií a s oktávem. Vánoční doba však pokračuje i po osmi dnech a končí nedělí po Zjevení Páně (do roku 1969 se končilo 2. února). Do tohoto období zařazujeme čtyři významné svátky křesťanského kalendáře: Svátek Svaté rodiny, Slavnost Bohorodičky Panny Marie, slavnost Zjevení Páně a svátek Křtu Páně.

Na místě, kde se Kristus narodil, vystavěla sv. Helena, matka císaře Konstantina, chrám Panny Marie. Kolem roku 550 ho opravil a vyzdobil císař Justinián. Tento chrám stojí dodnes. Hlavní oltář se nachází nad jeskyní Pánova narození, do které po obou stranách oltáře vedou schody. Jeskyně je nádherně ozdobena lampami. Stěny jsou obloženy mramorem a na nich je nápis v latině: "Zde se z Panny Marie narodil Ježíš Kristus." Přesné místo na dlažbě označuje stříbrná hvězda.

SV. ŠTĚPÁN, první mučedník (Druhý svátek vánoční)

Jméno Štěpán znamená koruna. Štěpán byl prvním Ježíšovým učedníkem, který podstoupil mučednickou smrt. Byl jáhnem prvotní Církve – ustanoven, aby se staral o vdovy a o chudé. O jeho životě se v krátkosti píše ve Skutcích apoštolů. Štěpán neohroženě vyznával svou víru, mluvil ve

velké moudrosti a mnozí se na jeho kázání obrátili. Nepřátelům Církve se to však nelíbilo.

Před jeho moudrostí ztráceli argumenty, a tak našli muže, kteří křivě svědčili, že mluvil proti Bohu. Štěpán však neohroženě stál před svými nepřáteli. Bible říká, že jeho tvář byla jako tvář anděla. Mluvil o Ježíši jako o příslibeném Mesiáši. Vyčítal svým nepřátelům, že mu neuvěřili. Tehdy je chytil velký hněv a začali křičet.

Štěpán se však upřeně díval do nebe a řekl: "Vidím nebe otevřené a Ježíše stát po Boží pravici". Tehdy si nepřátelé zacpávali uši, popadli ho, vyvedli ven z Jeruzaléma a tam ho kamenovali až na smrt. Zatímco ho kamenovali, on se modlil: "Pane Ježíši, nepřičítej jim tento hřích." Po těchto slovech zemřel. U jeho smrti byl přítomen i Saul, příští velký apoštol Pavel.

SVÁTEK SVATÉ RODINY

Tento svátek se od r. 1969 slaví v neděli po Narození Páně. Kult Svaté rodiny (Ježíš, Maria a Josef) má své kořeny již ve středověku, ale do křesťanské veřejnosti pronikl až počátkem 17. století. Jedním z jeho horlivých šířitelů byl sv. František Saleský (1567 – 1622), který představoval tři osoby Svaté rodiny jako pozemský obraz nebeské Nejsvětější Trojice. K této myšlence přidali další rozměr jezuité ve Francii. Svatou rodinu představovali jako vzor křesťanských rodin. Ve francouzské části Kanady velkým šířitelem úcty k Svaté rodině byl Quebecu biskup Francois de Montmorency Laval (1623 – 1708). Mezi podporovatele kultu Svaté rodiny patřili i papežové Pius IX. (1846 – 1878) a Lev XIII. (1878 - 1903), ale až Benedikt XV. v roce 1921 nařídil slavení tohoto svátku pro celou

Církev (původně se slavil na první neděli po Zjevení Páně).

SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE (1. ledna)

Podle záznamu v evangeliu sv. Lukáše osm dní po narození "obřezali chlapečka a dali mu jméno Ježíš" (Lk 2, 21). Tuto událost si připomínala Církev ve dvou svátcích: svátek *Obřezání Páně*, který se již od 6. století tradičně slavil 1. ledna a svátek *Jména Ježíš*, který se slavil v neděli mezi 1. a 6. lednem, nebo – když

v tomto rozmezí neděle nebyla - 2. ledna. Svátek Jména Ježíš byl velmi populární ve františkánských komunitách již od poloviny 14. století a jeho horlivým

šřítelem byl sv. Bernard Sienský (1380 – 1444). Od 15. století se slavil lokálně ve více diecézích v Belgii, Německu a ve Velké Británii. Jeho svěcení s platností pro celou Církev zavedl papež Inocenc XIII. v roce 1721. Osmý den po Vánocích byl až donedávna známý jako svátek Obřezání Páně. Původně to však byl mariánský svátek, jak o tom svědčily vlastní modlitby (propria) při sv. mši a při liturgii hodin, ve kterých Církev vyzdvihovala a odvolávala se na zásluhy Panny Marie. V Římě se tento svátek slavil od 7. století a hlavní bohoslužby se slavily v chrámu Santa Maria Antica, který dal postavit papež Jan VII. (701 – 707), původem Řek a vyznáním "služebník Panny Marie". Při reformě

církevního kalendáře v roce 1969 byly tyto dva svátky nahrazeny Slavností Panny Marie Matky Boží, kterou si Církev připomíná důležitou roli Marie v ekonomii spásy jako Matky Syna Božího a její prohlášení za Bohorodičku (Theotokos) na Třetím ekumenickém koncilu v Efezu (roce 431). Je oslavou mateřství Panny Marie a téma bohoslužby dne je vyjádřeno slovy sv. Pavla "Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy..." (Gal 4,4). Takto se z tohoto svátku Pána stal svátek Panny Marie, Bohorodičky (řecky Theotokos, latinsky Deipara) - titul, kterým prvotní Církev poctila Pannu Marii na konci 3. století. Vyjadřuje se jím skutečnost, že Marie byla matkou Božího Syna nejen jako člověka, ale i jako pravého Boha. V 5. století se v Církvi vyskytly pochybnosti o teologické správnosti tohoto titulu. Koncil v Efezu roku 431 odsoudil tento bludný názor a prohlásil dogma, že Marii jako matce Bohočlověka Ježíše Krista název Bohorodička právem patří.

SVÁTEK ZJEVENÍ PÁNA – Tři králové (6. ledna)

Na Východě již od 3. století byl 6. leden svátkem Zjevení Páně (Epifanie). Církev si v něm připomínala "tři zázraky": příchod mudrců z Východu, Ježíšův křest a jeho první zázrak v Káně Galilejské. Ve 4. století se tento svátek rozšířil i na Západě, kde liturgie a čtení kladly důraz především na klanění mudrců z Východu. Tito učenci z Persie byli v apokryfní spisech a náboženských legendách

zobrazováni jako "tři králové" se jmény Kašpar, Melichar a Baltazar, přestože evangelijní záznam tohoto příběhu (Mt 2, 1-12) o jejich počtu, královské hodnosti a jménech nic neříká. Kult "Tři králů" byl ve středověku velmi rozšířen. Jejich údajné relikvie se uchovávaly v Miláně,

odkud je císař Fridrich Barbarossa (1155 - 1190) přenesl do Kolína nad Rýnem, kde byly uloženy v katedrále. Zjevení Páně je zjevením Ježíše Krista jako Mesiáše Izraele, Božího Syna a Spasitele světa. Spolu s Ježíšovým křtem v Jordánu a se svatbou v Káně se

slaví poklona Ježíšovi ze strany "mudrců", kteří přišli z Východu. V těchto mudrcích, kteří jsou představiteli okolních pohanských náboženství, evangelium vidí prvotiny národů, které přijímají dobrou zvěst o spáse skrze vtělení. Příchod mudrců do Jeruzaléma s cílem poklonit se židovskému králi ukazuje, že v mesiášském světle Davidovy hvězdy hledají v Izraeli toho, který bude králem národů. Jejich příchod znamená, že pohané mohou objevit Ježíše a klanět se mu jako Božímu Synu a Spasiteli světa, jen pokud se obrátí k Židům a přijmou od nich mesiášské zaslíbení, jak se nachází ve Starém zákoně. Zjevení Páně zvěstuje, že všechny národy vstupují do rodiny patriarchů a nabývají "výsady vyvoleného lidu". (KKC 528) Útěk do Egypta a povraždění nevinátek jsou projevem toho, jak temnoty odporují světlu: "Přišel do svého vlastního, a vlastní ho nepřijali" (Jan 1, 11). Celý Kristův život bude poznamenán pronásledováním. A jeho vlastní mají na něm podíl s ním. Jeho návrat z Egypta připomíná exodus a představuje Ježíše jako definitivního osvoboditele. (KKC 530, 574)

SVÁTEK KŘTU PÁNĚ (7. ledna)

Křest Ježíše v řece Jordán je mezníkem v jeho pozemském životě, protože je počátkem jeho veřejného působení. Zaznamenali ho všichni tři synoptičtí evangelisté (Mt 3,13-17; Mk 1,9-11; Lk 3, 21-22) a implicitně se o něm zmiňuje i svatý Jan. Původně si ho Církev připomínala (s poklonou tří mudrců a s prvním Ježíšovým zázrakem v Káně) na svátek Zjevení Páně

(6. ledna). Od roku 1969 se však slaví zvlášť, a to v neděli po Zjevení Páně. Nešporami svátku Křtu Páně vánoční doba končí.

VÁNOCE A STAVBA BETLÉMŮ

K dokreslení vánoční atmosféry patří i stavění betlémů s jesličkami, postavami Svaté rodiny, tří mudrců, pastýřů a andělů. Jde o vyobrazení scény narození Ježíška. Za původce betlémské tradice se pokládá sv. František z Assisi, který postavil první betlém v italském městečku Greccio v r. 1223.

PÍSEŇ TICHÁ NOC

Světově známá píseň Tichá noc zazněla poprvé v Rakousku. Na Vánoce roku 1818 ji poprvé zazpívali duchovní Joseph Mohr a učitel Franz Xaver Gruber v kostele sv. Mikuláše v Tyrolsku obci Oberndorf. Tehdy tato melodie vyvolala nadšení lodníků na řece Salzach a jejich rodin, dnes se zpívá na celém světě ve více než 200 jazycích. Za tuto píseň vděčíme knězi Josephovi Mohrovi, rodákovi ze Salcburku (narodil se 11. prosince 1792 v Salcburku). Učitele Franze Xavera Grubera z Arnsdorfu, který v Oberndorfu zastupoval varhaníka, požádal, aby k jeho básni zkomponoval vhodnou melodii s dvěma sólovými hlasy a – protože varhany měly poruchu – s doprovodem kytary. Text ve formě básně napsal Mohr už dva roky předtím v Mariapfarr v Lungau.

Modlitby u štědrovečerního stolu

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svátého. Amen.

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii...

Bože, Tys poslal na svět svého Syna, aby se stal člověkem a poznal radosti i obtíže života lidské rodiny. Shlédni na naši rodinu, shromážděnou kolem Štědrovečerního stolu, která prosí o Tvé požehnání. Ochraňuj nás a posiluj svou mocí. Prosíme o vše, co potřebujeme k dobrému životu. Naplň nás duchem svornosti, ať žijeme ve spojení s Kristem a vydáváme mu ve světě svědectví. Neboť on s Tebou žije a kraluje na věky věků. Amen.

EVANGELIUM: Lk 2,1-14

V těch dnech vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby se v celé říši provedlo sčítání lidu. To bylo první sčítání a konalo se, když byl v Sýrii místodržitelem Kvirinius. Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města. Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v požehnaném stavu. Když tam byli, naplnil se jí čas, kdy měla porodit. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo.

V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda. Najednou u nich stál anděl Páně a sláva Páně se kolem nich rozzářila a padla na ně veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel – to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích.“ A náhle bylo s andělem celé množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení!“

MODLITBA PŘÍMLUV A DÍKU:

Pane Ježíši, děkujeme ti za to, že ses pro nás narodil a že při oslavě tvého narození naše rodina může být spolu. Zachovej nás a naše blízké ve své milosti, ať v naší rodině vždy vládne láska, radost a pokoj.

Odpověď: Prosíme tě, vyslyš nás.

- * Děkujeme ti, Pane Ježíši, za Církev, do které patříme. Prosíme Tě, ochraňuj a veď Svatého otce ..., otce biskupa..., naše duchovní otce a všechny věřící, aby o tobě vydávali věrohodné svědectví, a aby našim farnostem nechyběli dobří pastýři.
- * Pane Ježíši, děkujeme ti za to, žeš k nám přišel a sdílíš s lidmi jejich život. Prosíme tě, pomáhej všem, kteří trpí válkou a nemocemi, kteří dnes nemají domov nebo hladoví i těm, kteří se cítí opuštění.
- * Pane Ježíši, děkujeme ti za uplynulé dny, měsíce a roky, ve kterých jsi nás provázel. Dej, prosíme, nám i celému našemu národu své požehnání do nového roku a veď svým Duchem všechna naše rozhodování, slova i skutky.
- * Pane Ježíši, děkujeme ti za chvíle prožité s těmi, kteří nás v tomto světě již opustili. Shlédni, prosíme, na zemřelé členy naší rodiny a přátele (*můžeme vyjmenovat*) a dopřej jim, aby se mohli radovat s tebou v nebi.
- * *Mohou se přidat vlastní prosby a děkování.*

Narozený Spasitel nám přinesl smíření s Otcem i mezi námi navzájem, poprosme jeden druhého za odpuštění a podejme si ruce na znamení pokoje.

Otče náš, jenž jsi na nebesích...

MODLITBA NAD JÍDLEM:

Nebeský Otče, požehnej nás i toto jídlo, které od tebe dostáváme.

Dej také pokrm těm, kteří ho nemají a svůj pokoj každému lidskému srdci. Skrze Krista, našeho Pána.

Členové rodiny si navzájem popřejí milostiplné svátky a pak mohou společně zazpívat vánoční píseň nebo koledu...

Odpuštění jako lék

Vážená redakce,

od chvíle, kdy se můj manžel dal se mnou rozvést, velmi trpím pro nespravedlivé výčitky od mých blízkých a známých. Nedaří se mi uvést věci na pravou míru. Všechno, co dělám, si vysvětlují jako reakci opuštěné, a proto nenávisti naplněné a pomstychtivé manželky. Jelikož zdravotně se nemohu velmi vyčerpávat, spotřebovávám tím všechny síly potřebné pro můj nový začátek. Jak to lze změnit?

Simona

Milá Simono,

jak to lze změnit? Zaprvé tím, že připustím, že mě moji blízcí a známí skutečně mohou vnímat tak, jak mě vnímají – opuštěnou, plnou nenávisti a mstivou.

Zadruhé tím, že připustím, že na tom může být i trochu pravdy. Je jen přirozené, že pokud mě opustí člověk, kterému jsem dala ze sebe to nejlepší a který měl být mým společníkem na celý život, zůstane v duši hodně bolesti. A ta si může najít svůj výraz v mých očích, rysech obličeje, v gestech. Já si toho vůbec nemusím být vědoma, ale druzí to ve mně čtou jako ve velké knize.

A přirozené je i to, že pokud našel můj partner "šťěstí" u jiné ženy, bolest dostane další trpkou příchuť žárlivosti, závisti či nenávisti. Nebojme se těchto slov. A nebojme se ani slova nenávist. I to je lidský cit. Není špatné ho zažít, je špatné v něm zůstat.

Lékař může úspěšně léčit nemoc až poté, co stanovil správnou diagnózu. Tak je to i s duší. Zde se, bohužel, nemůžeme opřít o žádné mikrobiologické zkoušky, je třeba se na sebe upřímně podívat, vidět se takový, jaký skutečně jsem, správně pojmenovat to, co se ve mně děje, a až potom s tím můžu něco udělat.

Každá neupřímnost k sobě nebo předstírání toho, co není, nás stojí hodně sil. I zakrývání toho, co nechceme, aby jiní o nás věděli, je zbytečně a k vlastní škodě vynaložená námaha.

Můj "sebeobraz" mi pomáhají dotvářet moji spolublížíni zpětnou vazbou o tom, jak na ně působím, jak mě vidí. Není třeba být úzkostlivý a každou jejich poznámku na svou osobu skrupulantsky žvýkat, ale pokud z více stran, nezávisle na sobě, přichází o mně stejná informace, nebude to náhoda. Měla by to být pro mě výzva ke změně, pokud je to, pravda, něco, co změnit chci. Někdo si jen hraje na to, že chce být jiný, lepší, protože si myslí, že se to patří, ale vyhovuje mu ten stav, ve kterém se právě nachází. Mnozí se i ve svém utrpení masochisticky vyžívají a ukazují ho před světem jako žebrák, co nastrkuje svou hnisající ránu lidem, jen aby více vyžebal z jejich soucitu. Pokud by se někdo nabídl žebrákovi nohu léčit, možná by ho pěkně "napálil", protože by mu tím sáhl na jeho živnost.

Nenávist neublížíje tomu, na koho se upíná, ale tomu, kdo ji vysílá. Rozežírání duši jako rakovina a na to je jen jediný lék – odpustit. Ale zde už nestačí jen předstírat, musí to jít z hloubi srdce. Pokud neodpustím, tak se neuzdravím. A to platí jak pro věřícího, tak pro ateistu.

Někdo má ten dar a odpouští lehce. Jiný říká, že odpustil, ale nezapomněl, čímž vlastně lže. A někdo prostě neumí odpustit. Živí v sobě bolest a křivdu a je jako člověk, co drží v ruce odjištěný granát, který mu může vybuchnout tehdy, když to bude nejméně čekat.

Pro křesťana katolíka je zpovědnice to místo, kde je možné uzdravit se z takové, bolesti – pokud tam vstupuje s vírou.

Pro nevěřícího je to cesta hledání a poznávání, která může být plná objevů a zázraků. Jistý vzácný člověk řekl, že lidé nevěří v zázraky, protože se dívají vlevo, zatímco zázrak se děje vpravo.

Nebojte se vyjít ze sebe a vydat se na cestu. Kam povedou Vaše kroky, to Vám řekne Vaše srdce.

(podle KN)

Náboženská výchova dítěte – kdy a jak začít

Milá redakce!

Jsem matka dvaapůlleté dcery a ročního syna. Velmi mi záleží na tom, aby z nich vyrostli řádní, čestní a věřící lidé. Z křesťanského hlediska bych jim chtěla dát co nejlepší výchovu. Nevím, jak jim už nyní začít vysvětlovat náboženské pravdy. Jsou ještě malí, ale říká se, že čím dříve, tím lépe. Bojím se však, aby mě správně pochopili. Nechci je v budoucnosti do ničeho nutit, ale chci jim vštípit do srdce živou víru v Boha.

Nejen mě, ale určitě i mnoho jiných mladých matek by zajímalo, kdy je dobré začít s modlitbami u dětí a jak na to. S dcerkou jsem se několikrát modlila, ale více se už modlit nechce a ani v kostele nechce vůbec být.

Slávka

Pokusíme se odpovědět všeobecně, aby odpověď byla užitečná i pro další matky. Vaše děti jsou v období kojence, které končí ve 12. měsíci, a v období batolete, které je ohraničené třemi lety. Jsou to období dětského vývinu, ve kterých probíhá velmi mnoho změn. Tak jak se dítě rychle vyvíjí tělesně, podobně podléhá výrazným dynamickým změnám i jeho psychika. Pozornost je ještě značně labilní, dítě je ve světě svých představ, vyčleňuje se ze svého okolí objevováním vlastního já, jako by najednou objevilo, že "je někdo". Hraje se možná v kruhu dětí, ale v podstatě si hraje ne s nimi, ale vedle nich. Jeho řeč je ve stádiu vývinu, někdy nastane diskrepance (rozpor) mezi tím, co dítě chce a co umí vyjádřit. Konečně, o tomto se lze dočíst ve vývojových psychologických. Když se potom rodič zamyslí nad psychickými schopnostmi svého dítěte, snadno přijde na to, co dokáže i v duchovní oblasti, a podle toho orientuje výchovné záměry. Protože víme, že

v tomto věku dítě není schopné delší dobu se soustředit, přizpůsobíme tomu i účast na bohoslužbách. Zvolíme např. dětskou mši svatou, která dítě více upoutá, případně ho vezmeme do kostela i mimo bohoslužby a učíme ho poznávat prostor, kde jednou bude prožívat silné zážitky a získá hodně darů. Je třeba přitom respektovat i náladu dítěte, protože v útlém věku je emocionálně labilní.

Musíme počítat i s projevy dětského vzdoru, které se objevují právě v tomto období, a učit se adekvátně na ně reagovat. Není správné dítě do něčeho nutit, spíše je třeba ho motivovat, probouzet v něm zájem o duchovno na úrovni myšlení a citění příslušné věkové kategorie. Podobně je to i s modlitbou. Když vycházíme z poznání, že dítě vlastně ještě neumí ani pořádně mluvit, nemůžeme ho vést k odříkání modliteb, nestačí na to ani jeho paměť, ani pozornost, ani řečové dispozice. Gesto, kterým může vyjádřit svůj souhlas, je např. Amen, které i nám dospělým doporučuje Církev jako potvrzení či souhlas s tím, co Bohu předkládáme. Na otázku, kdy začít s náboženskou výchovou u dětí, odpovím možná netypicky. Abychom nepromeškali ten správný okamžik, myslím si, že je třeba začít od narození. Tak jak se doporučuje rodičům, kteří si osvojí dítě, aby mu hned po příchodu do rodiny projevovali své pocity a říkali mu, že ho mají rádi, ačkoli není jejich vlastní, a že jsou tu pro něj. Takto nepropásnou tu správnou chvíli, když je mu třeba říci, že si ho adoptovali. Podobně se dá již s novorozěným dítětem (dokonce ještě před narozením) komunikovat a učit nadšení se pro dobro, lásku, pro Boha. Naše slova můžeme potvrdovat životem opravdové lásky v rodině. Když se dítě bude cítit milované a zakusí, že otec, matka jsou ti, kteří ho mají rádi, snadněji uvěří v Boží lásku. Tak jak si budou v rodině mluvit o svém prožívání toho, co bolí, jakož i o tom, co těší, naučí se dítě mluvit s Bohem o všem svou vlastní řečí, způsoby a gesty. Vybavila se mi v paměti modlitba asi 3-leté Evičky. Svou zkomolenou řečí říkala: Ježíšku, ty jsi dobrý. Janina máma řekla, že nejsi na obláčku, ale máš rád dětičky, a i já tě mám ráda. Amen."

Dopřejte Vaším dětem, aby mohli vyjadřovat své pocity radosti a bolesti. Svět jejich představ je velmi bohatý, proto je třeba využít i tuto skutečnost. Vhodné omalovánky, kresby, estetická náboženská dekorace – to vše pomáhá rozvoji dětské duše.

Abychom nemuseli děti do něčeho nutit, musíme být sami tvořiví. Snažme se je nadchnout pro různé odstíny duchovních projevů. Buďme důslední, ale pružní, reagujme citlivě na individualitu dítěte.

Je velmi pěkné, že Vaše manželství žijete zodpovědně i ve vztahu k Vaším dětem. Tím se vlastně už jejich náboženská výchova začala. Přejeme Vám, abyste měla vždy tvůrčího ducha, abyste se osvobodila od úzkosti a měla milosrdenství i ve chvílích, kdy to nepůjde podle Vašich představ. Věřte však, že Bůh miluje jak Vás, tak Vaše děti, které Vám svěřil a on doplní to, co Vy snad nezvládnete.

(podle KN)

Snad jen doporučení knihy: Bruno Ferrero – Šťastní rodiče. Poslední výtisky jsou k dostání ještě na faře. (pozn. redakce Zpravodaje)

Pro zamilované

*„Zachovej se pro ni, milý můj, jak se ona zachová pro tebe.
Já vás budu chránit jednoho pro druhého.“*

M. Quoist

KDY NASTANE TEN SPRÁVNÝ OKAMŽIK?

Dříve či později se všichni dospívající zamilují. A začnou se s obavami a touhou ptát: Proč čekat, když se máme rádi? Co je na tom špatné, když se dva milují? Co dělat, pokud chce můj chlapec něco víc? A je vůbec správné potlačovat instinkty? Neubližuji si tak?

Správný okamžik

Co dělat? Odolat svým impulsům, chlapci, přátelům, kteří ti vyprávějí o svých zkušenostech a ty se s nimi cítíš jako malé dítě, nebo "vyzkoušet", a možná to nedotáhnout až do konce. Okamžitě lze poskytnout dvě odpovědi a určitě se nespletete. Sexuální vztah není důkazem lásky. Určitě je jednou z jejích součástí, ale určitě ji nedokazuje, nečiní ji opravdivější.

Nevěřte tomu, kdo na vás dělá nátlak, kdo vás zahrnuje dárky, a přitom mu jde pouze sex. V lásce se nevydírá. Člověk, který miluje, dokáže respektovat a čekat. Druhá odpověď: neublíží ani sobě ani druhému, pokud respektuješ tvou i jeho přirozenost. Ublížeš si, pokud vše zevšedňuješ, jestliže se prodáš pod cenou, pokud se rozhodneš, že se nechceš rozhodovat a podleheš.

Ostatní odpovědi na tvé otázky najdeš ve svém nitru. Pokud nemáš strach ptát se a diskutovat sám se sebou. Jsou to odpovědi, které můžeš najít pouze ty sám a vynést je na světlo v každodenních rozhodnutích, v nichž na sebe přebírají odpovědnost.

Cvičit se v lásce

Vzpomeň si na sportovní mistry, které tak velmi obdivuješ. Každý den tvrdě trénují, aby dosáhli dobrých výsledků.

A totéž platí i pro tebe, když chodíš do posilovny a posloucháš svého trenéra, který ví, jak tě má vést. Pokud to platí ve sportu, pak to mnohem více platí v lásce. Do každé důležité a hodnotné činnosti (sport, škola, zájmy) vkládá člověk ze sebe všechno, i za cenu velkých obětí. A výsledek je tím uspokojivější, čím tvrdší

jsou překonané potíže.

Milovat se či milovat

Určitě sis i ty všiml, jak často se mluví o milování se. Jako by tělo mohlo být hlavním představitelem lásky. Tělo lásku pouze vyjadřuje a často se mu to dokonce ani nedaří. Spíše, než o lásce by možná bylo dobré hovořit o sexuální přitažlivosti, o potřebě těla toho druhého, ne o potřebě jeho, jeho myšlenek, tužeb, snů, nápadů... Mnohé vztahy se rozpadly, protože se ti dva znali pouze po tělesné stránce. "Milovali se" bez pravé lásky.

Dlouhá cesta lásky

Pouze pár rad na tvé cestě lásky. Ty sám ji pak obohatíš, dáš jí jméno,

připodobníš si ji. Když jsou dva mladí lidé spolu a mají se rádi, čeká je mnoho věcí, které mohou společně dělat, objevovat, prohlubovat, zkoušet, prožívat! Je to čas vhodný k tomu, aby se osvobodili od egoismu, naučili se společně mluvit, přijímat se, darovat se, čekat, ale konstruktivním a kreativním způsobem. Aby tak ze sebe vykřesali to nejlepší,

k čemu jsme povoláni, a mohli se definitivně a zcela darovat, když nastane okamžik totálního a věčného "ano".

"Kam až mohu zajít?" Často lze slyšet tuto otázku. Můžeš zajít až tam, kam až sahá tvé srdce. Ne kam sahá tvá touha, tvá vášeň. Kam až sahá srdce, které jediné ví, co je láska a co láska není. Někdy je příliš i obyčejný polibek, pokud srdce nedospělo až tam.

Láska není hra

Ne, to určitě ne. Na lásku se nehraje. Aní se nehraje na objevování těla toho druhého. Opravdová láska vyžaduje, abychom k ní přistupovali s úctou. Není to nic "nečistého", za co bychom se měli stydět, ale ani předmět, se kterým lze experimentovat. Láska je nádherná a vážná věc a podle toho je s ní třeba i zacházet.

MINITEST – Správný okamžik

1. Kdy nastane správný okamžik?

- a) nezajímá mě to
- b) jistě brzy
- c) když se budeme mít opravdu rádi

2. A kdybychom počkali?

- a) nevím, jestli to dokážeme, je to příliš namáhavé
- b) a co když se mezitím rozejdeme?
- c) zamyslíme se nad tím

3. On / Ona naléhá:

- a) pak to není ten správný člověk
- b) udělám to, pokud to chce
- c) nechápe moje pochybnosti

4. Když čekám, tak se cítím:

- a) jako odvážný člověk
- b) jako hlupák
- c) jako člověk, který odkládá důležité rozhodnutí

BODOVÁNÍ

	1	2	3	4
a)	3	5	7	7
b)	5	3	3	3
c)	7	7	5	5

Od 12 do 17 bodů

Milovat není jako obléci si svetr. Sexuální vztahy nejsou sportem či experimentem. Potřebují zralost a vážnost. Co kdyby sis to celé promyslel?

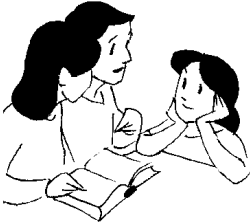
Od 18 do 23 bodů

Strach nebo možná plachost ti odebírají klid. Je třeba odvaha na to, aby šel člověk "proti proudu", proti TV, časopisům, které o sexu vyprávějí jako o plechovce Coca-Coly; proti vševědoucím přátelům, kteří by tě chtěli naučit lásce...

Od 24 do 28 bodů

Snažíš se o vážně budování vztahu s člověkem, kterého miluješ. To vám dovolí rozvíjet všechny stránky vaší osobnosti a naplno prožívat zkušenost lásky.

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

45.

ROZPOZNÁVÁME CTNOSTI SVÉHO DÍTĚTE

Učení víry

- Blahoslavenství popisují, jak má žít křesťan.
- Ježíš nám ukazuje, jak být opravdu šťastný a jak se o štěstí dělit s druhými.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když vaše dítě udělá něco dobrého a projeví laskavost.
- Když vaše dítě pomůže někomu, aniž ho o to požádali.
- Když vaše dítě projeví mírnost a dokáže odpustit.

Jako rodiče máme mnoho příležitostí praktikovat **blahoslavenství**, o kterých mluví Ježíš v Evangelii podle Matouše 5, 1-11. Jsme **chudí v duchu**, když uznáváme, že zcela závisíme na Boží pomoci. Jsme **plačící**, když nás upřímně zarmocuje to, jak lidé ve světě trpí. Jsme **tiší**, když jsme "pomalí do hněvu" a v náročné době projevujeme svým dětem laskavost a pochopení. Jsme **milosrdní**, když jim upřímně odpustíme.

Jsme **čistého srdce**, když se spolu se svými dětmi snažíme přispět k prosazování spravedlnosti ve světě. **Šíříme pokoj**, když prokazujeme lásku a zachováváme svornost ve své rodině a tím, že chráníme důstojnost každého člověka. Blahoslavenství tvoří a popisují ctnosti, které pomáhají formovat křesťanskou rodinu.

Začátek rozhovoru

Vyprávěj dceři nebo synovi o tom, jak sis všiml, že svým jednáním naplnili některé z blahoslavenství; například že odpustili kamarádovi nebo se podělili o něco s mladším sourozencem. Pochval své dítě, že se zachovalo jako dobrý křesťan. Ať si uvědomí, že sis toho všiml.

Jak navázat na téma

Řekni dítěti, že se zachovalo jako "křesťan", nejen že se zachovalo "dobře". Neznehodnocujeme tím tradice jiných náboženství. Prožívat svůj každodenní život podle blahoslavenství nás učí Kristus, a protože se řídíme Kristovým učením, jsme křesťané. Slovo křesťan znamená "následovník Krista". Lidé jsou hříšní, a proto ani křesťané nekonají vždy křesťansky – tak, jak je učí Ježíš. Ale pokud tak jednají, mohou své skutky plným právem nazvat křesťanské.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Ježíš nám skrze blahoslavenství ukazuje, jak správně žít: Mt 5, 1-10.

Co na toto téma říká Církev

Blahoslavenství jsou programovým prohlášením, návodem na život a příslibem. Jako **programové prohlášení** nám zjevují, k jakému životu nás Ježíš povolává. Jako **návod na život** nám zase popisují, jak bychom měli jednat, abychom žili šťastným životem, jaký se líbí Bohu. A jako **příslib** nám skrze blahoslavenství Ježíš ukazuje konečný cíl, ke kterému nás povolává.

Některá slovní spojení v blahoslavenstvích vyžadují bližší vysvětlení: "chudí v duchu" znamená, že uznáváme svou absolutní závislost na Bohu bez ohledu na své sociální postavení nebo schopnosti. O ty, kteří žijí v bídě, je třeba postarat; bohatí riskují, že ve vědomí "soběstačnosti" zanedbají Boha a chudé. Ti, kteří "pláčou", trpí, když vidí, jak nespravedlivě se k sobě lidé chovají. "Tiší" jsou pokorní, "pomalí do hněvu" a / nebo "mírní" vůči svým bližním. "Milosrdní" odpouštějí druhým špatné a nesprávné věci, které udělají. "Čistého srdce" jsou podobní spravedlivým; jsou upřímní a bezvýhradně důvěřují Božím příkázáním. "Šiřitelé pokoje" milují své bližní jako sebe samých a snaží se o blaho a důstojný život pro každého člověka.

Blahoslavenství jsou podstatou Ježíšova učení. Naplňují přísliby Starého zákona a připravují nás na příchod Božího království.

Krátká modlitba s dítětem

Uvědomme si, že máme ve svém srdci Ježíše, a řekněme mu o svých myšlenkách a pocitech, které souvisejí s blahoslavenství:

Ježíši, děkuji ti, že mi ukazuješ, co mám dělat,
abych žil tak jako ty,
abych byl opravdu šťastný a uměl se
o své štěstí podělit i s druhými.
Pomoz mi, prosím, abych byl každý den
k někomu laskavý.
Amen.

Co jsme prožili

Pout' v Ostrově

V pátek 28. září, na svátek sv. Václava, se sešli věřící ze žďárecké farnosti (a nejen z ní) u kaple sv. Václava v Ostrově, aby oslavili svátek patrona naší země. Mši svatou sloužil želivský premonstrát a kaplan z věznice Kuřim P. Václav Jaroslav Rychlý.

Upřímně Pán Bůh zaplať patři všem, kteří se na přípravě pouti podíleli.

Pouť v Moraveckých Pavlovicích

V sobotu 6. října v 16:00 hodin se v Moraveckých Pavlovicích u kapličky Panny

Marie Růžencové konala tradiční poutní mše svatá. Sloužil ji pan farář otec Pavel Křivý. Při mši poželnal dřevoplastiku sv. Floriána. Liturgii doprovodil na varhany pan Štěpánek. Při krásném počasí se sešlo hodně poutníků jak místních, tak z okolních obcí. Po mši svaté bylo připraveno občerstvení s hudbou. Upřímné poděkování patří všem, kteří se na přípravě pouti podíleli.

Nada Havránková

Krojované hody v Olší

V neděli 14. října se v Olší konaly tradiční krojované hody. V osm hodin ráno

jsem se sešli v našem farním kostele sv. Jiří, abychom slavili mši svatou spojenou s poděkováním za úrodu. Mše svaté se účastnily čtyři krojované páry, které se aktivně zapojily čtením, přinášením darů – chleba, vína, ovoce, zeleniny, věnce z obilných klasů, květin, hroznů, koláčů a medu.

Ve tři hodiny odpoledne se konal tradiční program pod májí, na kterém letos opět vystoupily děti ze Základní a Mateřské školy v Olší.

A. Bednářová

"České nebe"

V podání ochotníků z Podivína jsme v sobotu 3. listopadu v 18:00 zhlédli v sokolovně v Dolních Loučkách divadelní hru Smoljaka – Cimrmana – Svěráka "České nebe" k oslavě 100. výročí vzniku samostatného Československého státu.

Asi 100 farníků prožilo pěkný večer plný legrace. Přítomni byli i zastupitelé obce Dolní Loučky. Výtěžek z dobrovolného vstupného 15.000 Kč bude věnován na léčbu Matěje Vaňáka-Petra.

Díky všem, kteří se zasloužili o pěknou akci v Dolních Loučkách, díky i těm, kdo přišli a svým finančním darem tak podpořili Matěje.

Jana Jurná

Ministrantský výlet

Dne 10. listopadu jsme se vydali na výlet do muzea záhad. V sestavě tříčlenné skupiny skládající se z Pacifika, Prófy a pana faráře jsme vycestovali do Brna. Do Brna jsme v pořádku dorazili, jen s parkování jsme měli trochu problém. Muzeum bylo krásné a opravdu plné záhad. Byly tam záhady jako například Křišťálová lebka, na kterou prý když jste se dlouho dívali, tak měla vyvolávat halucinace, nebo Ďáblova bible, kterou měl sepsat jeden mnich za noc. Byla tu i jediná certifikovaná kopie Turínského plátna v České republice, do kterého měl být zabalen Ježíš Kristus, když ho sňali z kříže a různé jiné záhady. Na fotografii jsme u makety sochy z Velikonočního ostrova. Když jsme se dost nakoukali, vrátili jsme se k autu, dali si svačinu a vyjeli zpět domů.

Martinské hody v Loučkách

"Svatý Martine, náš patrone, o ochranu Tě prosíme..."

V neděli 11. listopadu jsme v Dolních a Horních Loučkách slavili tradiční "Martinské hody".

Ve farním kostele v Dolních Loučkách, zaplněném do posledního místa, byla v 9:15 sloužena otcem Pavlem slavnostní mše svatá ke sv. Martinovi za účasti stárků z obou vesnic. Při ní zazpíval chrámový sbor. Do bohoslužby slova a přímluv se zapojili naši stárci. Na závěr mše svaté pan farář popřál mladým lidem v krásných krojích, aby se jim hody vydařily. I když ráno bylo pod mrakem a drobně mrholilo, během dopoledne se počasí zlepšilo, a tak nebyl žádný důvod ke smutku.

Za doprovodu hudby se pak krojovaní vydali napříč svými obcemi, aby pozvali pod máji na hodový program, který dlouhou dobu nacvičovali. Patří jim veliké a upřímné poděkování a uznání za jejich obětavost, zodpovědnost a ochotu, za lásku, s jakou přistupují k hodům, aby udělali radost nám všem.

Je třeba také poděkovat Pánu Bohu za Jeho dary, sv. Martinovi za mocné orodování, otcí Pavlovi za sloužení mše svaté a ministrantům, našemu sboru a sa-

mozřejmě organizátorům za jejich trpělivost a snahu o udržení hodové tradice v Loučkách i nadále. Nesmíme ale zapomenout ani na ty skromné a tiché duše, které každé společné dílo ve farnosti provázejí svými modlitbami.

Jana Jurná

Farní vrabec v Dolních Loučkách

Zima už pomalu klepe na dveře, blíží se advent, a pak už jenom malý krůček a budeme slavit krásné Vánoce. Ale to už trochu předbímám...

Letos jsme prožili ještě jednu pěknou akci, společnou pro všechny tři farnosti našeho pana faráře, a tou byl "farní vrabec".

Stalo se již tradicí, že od příchodu otce Pavla se každoročně scházíme v pastoračním centru na faře vždy 17. listopadu, abychom se pobavili, popovídali si a zavzpomínali, také se vzájemně poznali, ale hlavně abychom ochutnali dobroty z našeho prasátka. A nejinak tomu bylo i letos.

jelítky a tlačenkou...

Mrazivé počasí nám nevadilo, v pastorační místnosti bylo krásně teplo od krbových kamen. A komu byla zima, mohl se zahřát výborným svařákem. Nechybělo ani točené pivo. Během dopoledne mezi nás zavítal pan harmonikář se svou heligonkou, tak jsme si i zazpívali. Domů každý odcházel s dobrým pocitem, plným bříškem, a ještě s výslužkou.

Upřímné poděkování patří otci Pavlovi a všem organizátorům, kteří svůj volný čas dokázali obětovat pro radost druhých a v příjemném prostředí pro nás připravit posezení s ochutnávkou výborného jídla. Díky i těm, kteří naše společné dílo provázeli svými modlitbami.

Jana Jurná

Pohled do historie

V pohledu do historie žďárecké farnosti pokračujeme rokem 1990. Žďáreckou farnost spravoval excurrento P. Jan Daněk, farář v Bobrové. Zápis ve farní kronice je pro rok 1990 jen velmi krátký, pro několik dalších let pak zápis chybí.

1990

V roce velikých změn a pohybu jsme dostali biskupa, stal se jím ThLic. Vojtěch Cikrle. Dne 14. února 1990 byl (po osmnácti letech uprázdněného biskupského stolce) papežem Janem Pavlem II. jmenován v pořadí 13. sídelním biskupem brněnské diecéze. Biskupské svěcení přijal 31. března 1990 z rukou olomouckého arcibiskupa Františka Vaňáka.

Bylo mnoho změn ve farnostech, 140 přemístěných kněží. Farář z Bobrové má i nadále farnost Žďárec excurrento. Je to namáhavé ježdění.

Do náboženství se letos přihlásilo 100 žáků.

Statistika za rok 1990: křty: 11, sňatky: 4, pohřby: 12

Zpracoval: R. Mašek

* * *

Vánoce z pohledu práva nejsou žádná sranda

- 1) **Slibovat, že přijde Ježíšek** - šíření poplašné zprávy, § 357 Trestního zákona (dále jen TZ), sazba až 2 roky
- 2) **Když nebudeš poslouchat, nedostaneš nic** - vydírání, §175 TZ, sazba 6 měsíců až 4 roky
- 3) **Když budeš hodný, Ježíšek ti přinese ...** - podplácení, § 332 TZ, sazba až 2 roky
- 4) **Lití olova** - činnost, která může přinést újmu na zdraví, § 148 TZ, sazba až 1 rok
- 5) **Otevření dopisu pro Ježíška** - porušení listovního tajemství, § 182 TZ, sazba až 2 roky
- 6) **Když vydržíš až do večera nepapat, uvidíš zlaté prasátko** - zanedbání povinné péče, § 207 TZ, sazba až 2 roky

Co nás čeká

Roráty

V době adventní budou bývat rorátní mše svaté v Dolních Loučkách v pátek v 6:15 hod.

Mikuláš

Na svůj svátek k nám přijde sv. Mikuláš
Olší – pátek 7. 12. po mši svaté

Pořad bohoslužeb o Vánočních svátcích

			DOLNÍ LOUČKY	OLŠÍ	ŽDÁREC
PONDĚLÍ	Štědrý den	24. 12.	22:00	16:00	20:00
ÚTERÝ	Slavnost Narození Páně	25. 12.	9:15	8:00	10:45
STŘEDA	Svátek sv. Štěpána	26. 12.	9:15	8:00	10:45
NEDĚLE	Svátek Sv. Rodiny	30. 12.	9:15	8:00	10:45
PONDĚLÍ	sv. Silvestra	31. 12.	18:00*		
ÚTERÝ	Slavnost Matky Boží Panny Marie	1. 1. 2019	9:15	8:00	10:45

* adorace

Vánoční koncert

Vánoční koncert scholy v Olší spojený s žehnáním vína se koná o svátku sv. Jana 27. prosince v Olší. Čas bude upřesněn v ohláškách.

Koncert Janáčkova kvarteta

Koncert bude v Dolních Loučkách 30. prosince. Bližší informace budou včas uveřejněny.

Výstava betlémů

Začátkem ledna se v Dolních Loučkách v Pastoračním centru uskuteční výstava betlémů. Termín bude upřesněn.

Páté evangelium

23.

Chceš-li vejít do života věčného, zachovávej příkazy svého svědomí.

„Chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání.“

(Mt 19,17)

Tento zlomek určitě udělá velkou radost současným moralistům, kteří si chtějí svůj úkol co nejvíce zjednodušit, a tak se dovolávají osobního svědomí.

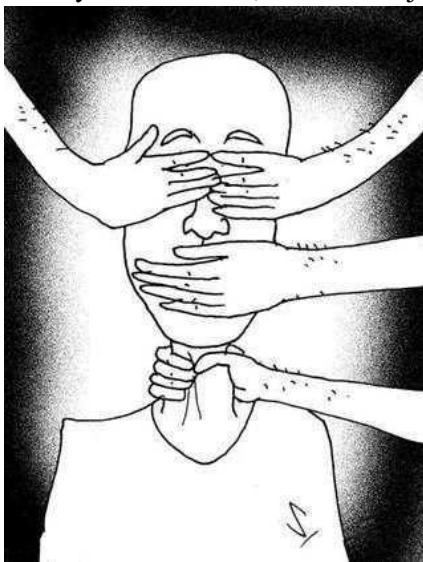
Poskytne také jasné biblické ukotvení myšlenky, která se dnes mezi křesťany rychle šíří, totiž že existuje jen jedno jediné morální pravidlo: vnitřní pocit, co je dobré a co špatné.

Popravdě však o žádný nový objev nejde: křesťanská morálka vždy učila, že člověk se má ve všem, co koná, řídit především svým vlastním svědomím a vždy ho následovat, ať už nařizuje či zakazuje cokoliv.

Nové je však to, jak jsou svědomí a jeho funkce pojímány. Dříve se mělo za to, že svědomí je jakýsi vnitřní tlampač, který nám tlumočí Boží zákon. Svědomí tedy bylo posuzováno především podle toho, zda dokáže Božímu hlasu správně naslouchat. Pokud toho nebylo schopno, bylo považováno za nefunkční podobně jako radiopřijímač, který nedokáže udržet spojení s vysílačem, na který je nastaven.

Z tohoto úhlu pohledu pak první povinnost, již svědomí na člověka kladlo, spočívala v hledání, co je dobré a co je špatné, ne ve svém nitru, ale v Božích přikázáních. Zkoumat Boží zákon bylo prvořadým úkolem každého svědomí.

Dnešní pohled na svědomí je odlišný: po svědomí se nežadá, aby se dokázalo samo nad sebe povznést. Má jen naslouchat vlastním přáním, vlastní zdráhavosti, vlastnímu nadšení či vlastní ochablosti a nic jiného nepotřebuje. Nějaké jiné normy, než své vlastní svědomí znát nemusí.

Konečně jsme tedy vyžráli na jedno nedorozumění. Dopusud jsme se domnívali, že svědomí nám Bůh dal k tomu, abychom dokázali poznat jeho vůli, avšak nyní jsme pochopili, že je to mnohem větší dar, neboť ve skutečnosti z člověka tento nepříjemný úkol vlastně snímá. Najednou je všechno mnohem snazší: svědomí je popřením zákona a osvobozuje nás od otročení předpisům a kasuistice. Morální příkazy jsou náhle nesmírně jednoduché:

- Je dovolen předmanželský sex? Říd' se svým vlastním svědomím.
- Jak mám vyplnit přiznání daně z příjmů? Říd' se svým vlastním svědomím.
- Je mi dovoleno jít na potrat, když už mám tři děti, o které se musím starat? Říd' se svým vlastním svědomím, svědomím, které není třeba utvářet, protože řídit se jím úplně postačí!

Mohlo by se nám zdát, že zkoumat, co je morální a co ne, je náhle mnohem jednodušší. Ale je to zároveň i práce, která na každého člověka klade mnohem větší nároky.

Neexistuje totiž nic pružnějšího než svědomí, které se už neřídí Božím zákonem. Člověk, který poslouchá své svědomí, ale o Boží názor na věc se nestará, už má svou odměnu: svědomí ho vždy nakonec poslechne a přestane ho jakkoli otravovat.

I člověk, který otráví čas od času některou z tetiček, aby se dřív dostal k dědictví, při pohřbu čtvrté z nich najednou zjistí, že jeho svědomí, podobně jako tetička, už vůbec neprotestuje!

*(z knihy **Páté evangelium**, Giacomo Biffi)*

Stačí nápad, šikovné ruce a dáreček je na světě 😊

"Ne dárek, ale myšlenka je to, co se počítá," řekl Henry van Dyke. My však tento citát dovedeme do dokonalosti a vaši drazí ocení nejen váš nápad, ale i vlastnoručně vyrobený dárek. Pusťme se do toho, Vánoce jsou za dveřmi!

Fotografie, milá vzpomínka

Dárky vyrobené z fotografií udělají zaručeně radost všem. Tipů máme hned několik.

Koláž – potřebujete pár fotografií, hezký balicí papír, obrázky z kalendáře, lepidlo, nůžky, rámeček. Fotky poskládejte a doplňte je obrázky, které můžete vystříhnout a nalepit mezi snímky tak, aby se vhodně doplňovaly, čímž záběry pěkně spojíte. Nemusí to být umělecky dokonalé. V rámečku to však bude dárek nad dárky.

Památěční krabička – základ je dřevěná krabička, kterou můžete libovolně ozdobit, důležitý však bude obsah. V rozměrech jejího dna si vystříhnete pás z tvrdého papíru, který se po složení do harmoniky vejde dovnitř. Spodní část přilepte na dno, na nejvrchnější část přilepte malou stužku na vytažení. Do jednotlivých okének vlepte fotografie, podle jejich počtu prodlužte harmoniku tvrdým papírem a papírovou lepicí páskou.

Svícný – hezké obrázky nalepte disperzním lepidlem na různě velké sklenice. Vrchní část přetřete také lepidlem, po zaschnutí bude průzračná. Stačí už jen čajová svíčka.

Vtipné se počítá

Jedlý čaj a zápalky – z těsta na sušenky si rádylkem vyřízněte podle papírové šablony tvary čajových sáčků. Ve vrchní části párátkem udělejte díрку, do které po upečení navléknete nitku s ozdobným papírkem na konci jako na pravém čaji. Upečené sušenky namočte ještě do třetiny do čokolády a vložte do prázdné krabičky od čaje.

Podobně upečte tenčí obdélničky, které se vejdou do velké zápalkové krabičky. Konce upečených zápalek namočte do čokolády.

Zábava s obaly – potřebujete hlubší rámeček, do kterého nalepíte obal ze sladkosti a připišete větu pro obdarovaného tak, aby název pamlsky na obalu zapadal do kontextu. Například: Mé srdce dělá tic-tac jen pro tebe! (Namísto tic-tac nalepte známé bonbóny.) S písmem se vyhrajte – stylové to bude s tuší a pírkem. Dejte si tu námahu, zaskočte do obchodu a čtěte pozorně nápisy, ať jste originální.

Dárky nejen do kuchyně

Vanilkový cukr - potěší každou kuchařku. Stačí do pěkné skleněné dózy nasypat krystalový cukr a vložit pravý vanilkový lusk. Už jen ozdobit a darovat.

Originální hrnky – do teplé vody v hlubší plastové nádobě kápněte 3 - 4 kapky laku na nehty (můžete i dvě a více barev). Párátkem různými směry přejděte po nakapaných lacích. Ponořte část bílého keramického hrnku do vody a opatrně vytáhněte. Pracujte rychle, aby lak ve vodě neztvrdl. Ten se nalepí na hrnek a vytvoří obrázek. Nechte zaschnout alespoň 5 hodin a přelakujte netoxickým lakem, který barvu zafixuje. Můžete si tak vytvořit originální keramickou sadu.

Hry a zábava

Obal knihy – oblíbený román, kuchařskou knihu či knihu s křížovkami originálně zabalte. Z kartonu a látky vyrobte obal, do kterého zasunete knihu jako kdysi sešity ve škole. Navrch vyšijte jedinečný název: Vaříme s Luboškem; Dědeček luštitel; Konec tě vždy dostane, zlato...

Piškvorky na cesty – z tenčí kůže vystříhnete kruh o průměru 25 – 39 cm. Po obvodu kůže prostrihnete otvory, přes které provlečete kožený proužek / šňůrku. Doprostřed fixem na textil nakreslete hrací pole. Na hraní použijte mušle, kamínky nebo knoflíky. Po skončení zatáhněte šňůrku a hra je v batůžku.

Jedinečný poklad – ze zbytečné staré knihy vytrhněte vnitřek tak, aby vám zůstal jen hrubý obal. Do něj vlepte spodek krabice od bonboniéry (neměl by přesahovat obal knihy). Vrch ozdobte starou fotografií, knoflíky, obrázky, háčkovanou krajkou, korálky pomocí tavné pistole a lepidla. Nechte se inspirovat na webu stránkami se scrapbooking.

Osobní

namluvte audioknihu, vyrobte speciální pexeso (například fotka herce a jeho hláška z filmu), napište vyznání do láhve nebo skryjte do ořechových skořápek myšlenky o lásce, co mám na tobě rád nebo vtipy na každý den – vaši fantazii se meze nekladou. A pokud přece jen manželovi koupíte tradiční ponožky, alespoň se vyhraďte se zabalením – srolujte je do "růže" a v krabičce jejich naaranžujte s listy ze zelené plsti.

(podle KN)

Hrajeme divadlo

Dlouhé zimní večery vybízejí k tomu, aby se rodina sešla a povídala si. Co tak nechat vypnutou televizi a zahrát si doma stínové divadlo? Stačí jen pověsit bílé prostěradlo, dát za něj lampičku a pomocí rukou vytvořit herce. Kdo dokáže druhé pobavit hezčím představením?

šnek

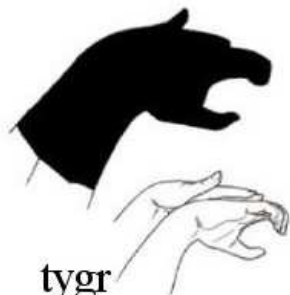
husa

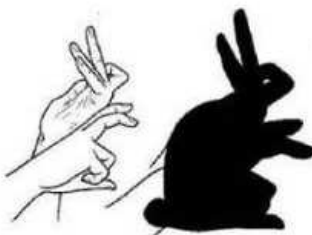
klokan

pes

tygr

zajíc

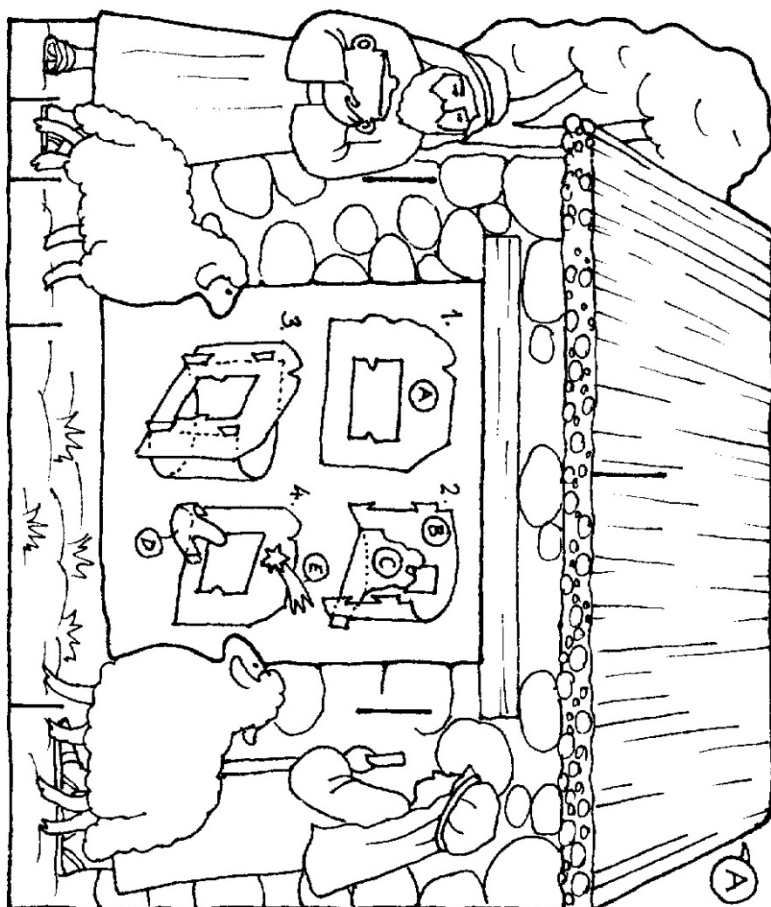

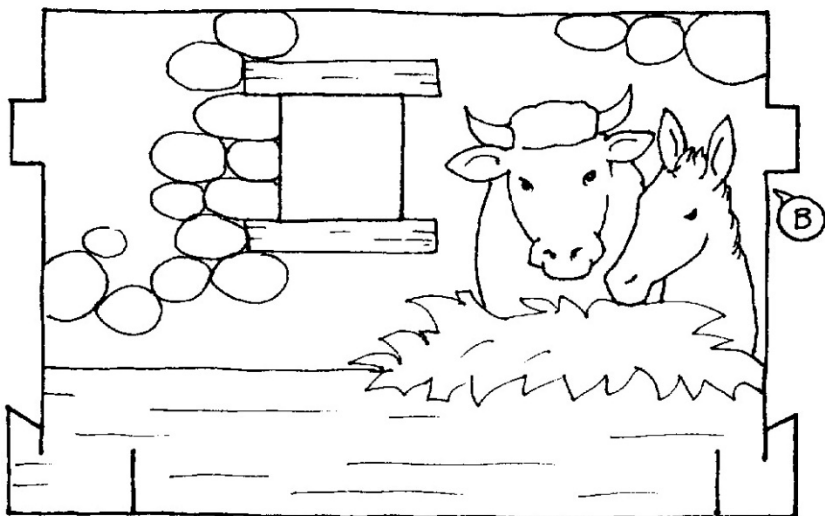
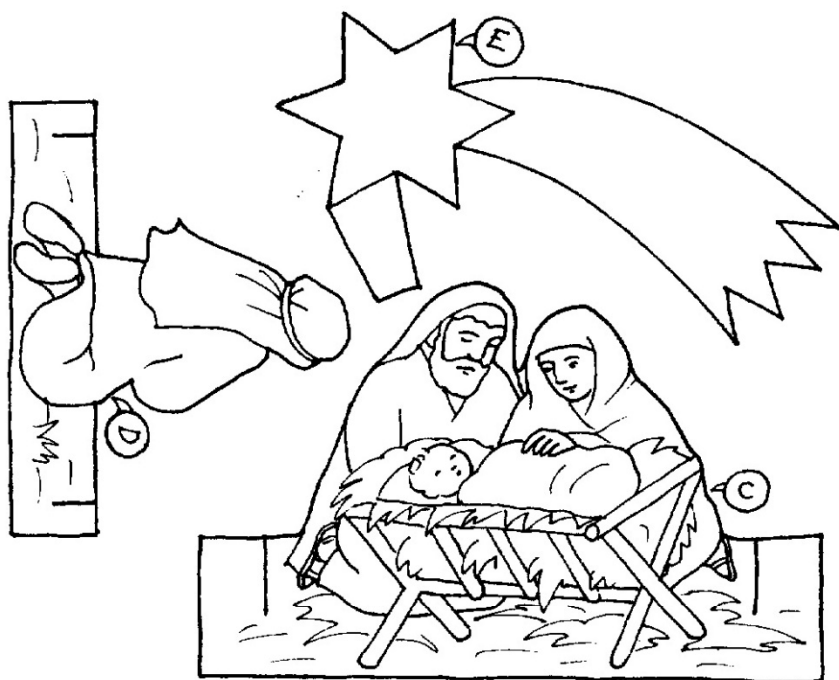

VYROBME SI BETLÉM

Nejprve si tyto strany nakopíruj (nejlépe na tvrdý papír). Všechny díly vybarvi, jak nejlépe umíš, a pak je pečlivě vystříhni. Dále postupuj takto:

1. Vezmi díl **A** a vyřízni v něm velký otvor (ve výřezu je graficky znázorněno, jak díly poskládat). Pak nastříhni a prořízni všechny zářezy pro zasouvání dalších dílů. (Podobné zářezy jsou i v dílech B, C, D.)
2. V dílu **B** můžeš přestříhnout okénko. Pak do dílu **B** připevni díl **C**.
3. Do dílu **A** připevni díl **B** (včetně již připevněného **C**).
4. Díl **D** lehce ohni a zaklesni do dílu **A**. Do střechy dílu **A** zasuň hvězdu **E**. Místo zasouvání můžeš hvězdu jen přilepit (zasouvací patku odstříhni).

(podle Katechetického věstníku)

Pokud chceš, nakopíruj si tento, vystříhni podle čar a můžeš si ho nalepit do okna ☺.

TURISTIKA PRO DUŠI

Výstup na horu

Stojíš spolu s námi na hoře Blahoslavenství. Pán Ježíš vyslo-
vuje další blahoslavenství: Blahoslavení tiší, ...

Pokud postupně projdeš po
každém třetím písmenku na
adventním věncí, dozvíš se zbytek
blahoslavenství.

**Často vidíš, že úspěch ve svém
okolí dosahují lidé, kteří**

- ☞ jsou největší křiklouni
- ☞ mají silné lokty
- ☞ vedou prázdné a hloupé řeči
- ☞ lžou jen proto, aby získali
přízeň okolí

**Na hoře Blahoslavenství však slyšíš něco jiného:
Ti co křičí, neslyší hlas druhého. Jen tiší jsou
blahoslavení. Ticho neznamená strach a slabost.
Ticho - to je otevřenost srdce pro druhé.**

Jen tiší dokážou slyšet

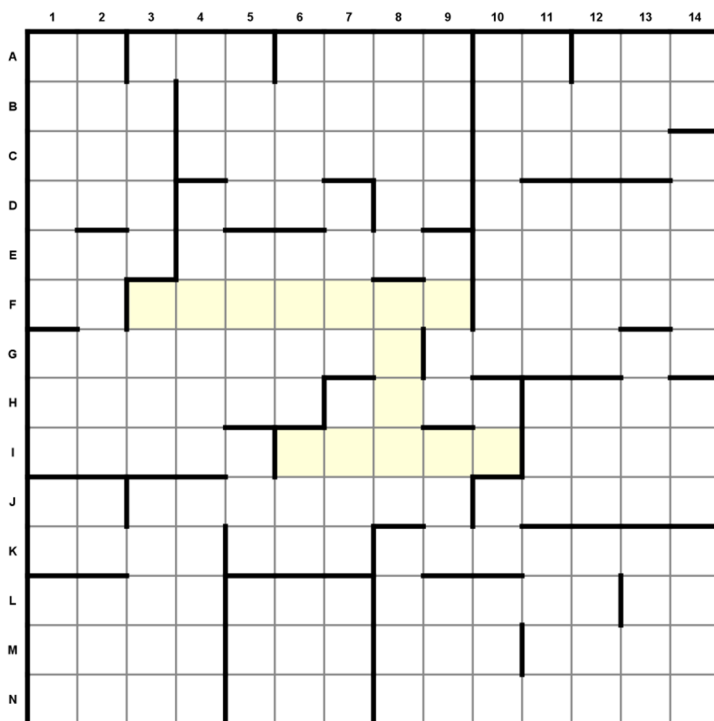
- slova pravého přítele
- tichý pláč trpícího
- volání o pomoc
- ve svém srdci Boha.

Víš, že některé věci nemu-
síme slyšet ušima? Podívej
se na jednotlivé obrázky.
Správně zařaď výrazy, které
se hodí k situacím na
obrázcích! Dozvíš se, čím
někdy lépe slyšíme.

**Nashledanou! (D)
Bojím se. (E)
Bolí mě to. (R)
Zlobím se na tebe. (M)
Pojď dál! (C)
Miluji tě. (S)**

Jak nám evangelium Hodu Božího vánočního představuje narození Krista, najdete v křížovce.

Vodorovně

- A. římsky 495, SPZ Tachova, chomáče rostlin, výrobce elektroniky, hudební televizní stanice
- B. domácí Eliška, mír, holandský polotvrdý sýr
- C. angl. ořech, kvokat, snění
- D. SPZ Kutné Hory, číslice osm, citoslovce hihňání, z jakého místa
- E. jednotka el.odporu, hloubit dlátem, táborník
- F. osobní zájmeno, 1. tajenka, ázerbájdžánský spisovatel
- G. mužské jméno (12.11.), sopečný komín
- H. jednota, fr. herec (1908-82, Jacques), hmotnost
- I. trošku, 3. tajenka, jízdou zdolat
- J. zn. vápníku, náš boxer, ital. překlad bible
- K. tábor, smyčky, dlouhé černé pláště
- L. angl. spravedlivý, el. nabitá částice, francouzsky cylindr, inic. Olmerové

M. římsky 57, hraniční poplatek, plošné míry, mužské jméno (26.10.)

N. český klavírista, něm. led, bambitka

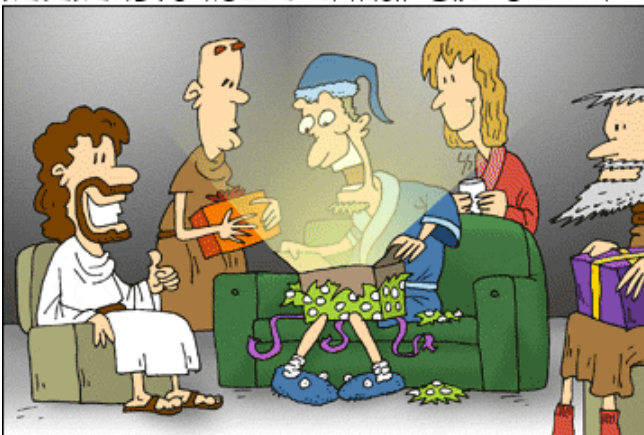
Svisle

1. kraj, český herec, cestovní kancelář (zkr.), označení norem Švédska
2. nesplacený závazek, hyenovitá šelma, Einsteinovy iniciály, starořímský (latinský) pozdrav
3. pryč, svazek slámy, římsky 2003
4. hlesnutí, odražený třpyt, angl. duben
5. oslabení organismu způsobené virem HIV, ital. sídlo, sloven. strýček, angl. led
6. břevno, latin. pták, typ mezinár. označení nákladních vagonů, řeka v Dahome
7. hrdina, voduška, trupy, část hlavy
8. úsilí, 2. tajenka, spěch
9. sněžný muž, zkouška vědomostí, ozvěny, zkr. souhvězdí Eridanus
10. africký stát, inic. písničkáře Mládko, angl. když, kočkovitá šelma
11. alkohol, písková barva, brněnská univerzita, ceta
12. římsky 1501, mravokárci, domácí Alena, podnik v Odolené Vodě
13. tavenina, jméno herečky Thurmanové, nedokonale spálené dřevo, jméno astronauta Armstronga
14. inic .zpěváka Mišíka, odpíchnutí, zkr. albánská tisk. agentura, angl. jho

Nápověda:

HATAI, ENOSIS, TATI, ITALA, VERRE, KEIL, LESOTHO

REVERENDFUN.COM COPYRIGHT BIBLE GATEWAY

VĚČNÝ ŽIVOT, TO JE NÁDHERA...
DÍKY, JEŽÍŠI!

Vánoce!!

Vánoce přicházejí! Do večera 24.12. trvá období „nejezte to“. Pak bude následovat období „vy to vůbec nejíte“.

Milý Ježíšku, k Vánocům bych chtěla tučné konto a štíhlé tělo. Prosím, nepoplet' si to jako loni!

„Mami, můžu mít na Vánoce psa?“

„Na to zapomeň! Budeš mít kapra jako ostatní.“

Baví se dva kapři a ten jeden se ptá: „Věříš na život po Vánocích?“

O Vánocích říká maminka Pepíčkoví: „Pepíčku, zapal vánoční stromeček.“

Za chvíli přijde Pepíček a povídá: „A svíčky taky?“

Povídají si Američan, Rus a Čech. Američan povídá:

„Vidíte to červený Ferrari?“

Ostatní: „Hmm, dobrý.“

„No, tak takový jsem dostal k Vánocům.“

Rus povídá: „A vidíte to zelený Porsche?“

Ostatní: „Taky dobrý.“

„Tak takový jsem pro změnu dostal k Vánocům já.“

A Čech: „Vidíte to Lamborghini Veneno?“

Ostatní: „Nádhera!“

„Tak takovou barvu maj manšestráky, který jsem dostal k Vánocům já.“

Chlapík vybírá dárek k Vánocům:

„Máte něco levného, užitečného a hezkého?“

„Třeba tady kapesníčky,“ ukazuje ochotně prodavačka, „pro koho to máte?“

„Pro manželku.“

„Tak to bude určitě překvapená.“

„To jo,“ souhlasí chlap, „ona myslí, že dostane pod stromeček kožich!“

Na závěr slavnostní vánoční bohoslužby kněz promluvil: „Přeji vám všem radost z příchodu Spasitele na svět a vám, kteří sem nechodíte úplně pravidelně, přeji i šťastný nový rok, požehnané Velikonoce a vydařenou dovolenou...“